

УДК 37.011.3-051:78:004.5.031.42:159.954

Синевич І. С.

Мукачівський державний університет, Мукачево, Україна

СТВОРЕННЯ ТВОРЧИХ ПРОЕКТІВ ЗАСОБАМИ ІКТ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОГО ФОРМУВАННЯ КВАЗІПРОФЕСІЙНОГО ДОСВІДУ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА

DOI: 10.14308/ite000676

У статті розглядається квазіпрофесійна діяльність та її вплив на формування професійно-педагогічної спрямованості майбутніх фахівців-музикантів; описано практико-орієнтовне теоретичне навчання студентів у процесі формування квазіпрофесійного досвіду. Визначено роль інноваційних технологій, а саме проектування, у формуванні квазіпрофесійного досвіду. Розкрито суть, особливості та вимоги до проектної діяльності. Проаналізовано різні види проектів студентів-музикантів, структуру та етапи підготовки творчих проектів. Значна увага відводиться аналізу використання ІКТ, зокрема «мультимедіа», у роботі над творчими проектами, що сприяє формуванню квазіпрофесійного досвіду, інформаційної компетентності, розвиває комп'ютерну грамотність студентів. Найбільш придатним мультимедійним засобом, який дає можливість представляти результати проектної діяльності майбутнього фахівця-музиканта, а також акумулювати, редагувати та подавати навчальні матеріали, є програма створення електронних презентацій Microsoft PowerPoint, що входить до складу Microsoft Office. У статті викладено відомості щодо ефективної роботи з програмою, визначено структуру презентації, що забезпечує збереження цілісності інформації, етапи та принципи розробки, правила використання. Теоретично доведено, що використання мультимедійних презентацій і творчої проектної діяльності сприяє підвищенню активності студентів та ефективності освітнього процесу, реалізує потенціал самостійної пошуково-дослідницької діяльності та творчості майбутніх педагогів-музикантів, сприяє формуванню квазіпрофесійного досвіду майбутніх фахівців.

Ключевые слова: інформаційно-комунікаційні технології, квазіпрофесійний досвід, метод творчих проектів, електронна презентація Microsoft PowerPoint, педагог-музикант.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Сучасний етап розвитку професійної освіти пов'язаний з переходом до практичної реалізації освітньої парадигми, що спрямована на створення цілісної системи неперервної освіти, формування наукового стилю мислення та на озброєння майбутніх фахівців мобільним інформаційним багажем. Підготовка компетентних педагогів-музикантів із високим рівнем загальної та професійної культури, фундаментальними знаннями в галузі мистецької педагогіки направлена на формування у них власного стилю творчої педагогічної діяльності.

Сьогодні вдосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців неможливе без впровадження інформаційно-комунікативних технологій, які відкривають нові можливості для педагогіки мистецтва. Саме сучасні комп'ютерні технології орієнтують студентів на саморозвиток та самонавчання, формування в них креативності, критичного мислення, здатності до вирішення творчих завдань, ІКТ-обізнаності, медіа-грамотності та інноваційності.

Значення інформаційних технологій нині важко переоцінити. Адже вони розширюють доступ до інформації, роблять його швидшим, дають можливість нагромаджувати та компактно зберігати великий обсяг інформації. Такі технології підтримують освітній процес, створюють дистанційний доступ до освітніх ресурсів, допомагають формувати



інформаційно-довідкову базу даних, організувати науково-дослідницьку та квазіпрофесійну діяльність студентів.

Унікальним внеском ІКТ у освітній процес є:

- зворотній зв'язок між користувачем і засобами інформаційних технологій;
- комп'ютерна візуалізація наукової інформації;
- зберігання великих обсягів інформації з можливістю її передавання та легкого доступу користувача до центральної бази даних;
- автоматизація процесів інформаційно-методичного забезпечення [9, с. 55].

В умовах широкого використання засобів сучасних інформаційних технологій у освітньому процесі значно зростають вимоги до професійної підготовки фахівців, обсягу їх знань, рівня загальної культури. Оволодіння знаннями, уміннями і навичками використовувати комп'ютерні навчальні програми є невід'ємною складовою формування квазіпрофесійного досвіду майбутніх педагогів-музикантів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукових досліджень (В. Биков, А. Коломієць, В. Кремень, Л. Петухова, О. Суховірський, В. Шакотько, О. Шиман та ін.) свідчить про необхідність підготовки висококваліфікованих фахівців, які володіють високим рівнем інформаційної культури, готові застосовувати інформаційні технології в освітньому процесі. Інформаційна культура розглядається ними як інтегроване особистісне утворення, що є показником професійної підготовки, потреби в інформації та умінні здійснювати пошук, відбір, оцінювання, збереження, інтеграцію та створення нової інформації [1, с. 36]. Одним із складників інформаційної культури сучасного вчителя музики варто виділити його обізнаність у використанні інформаційно-комунікативних технологій.

У педагогічній літературі питання професійної підготовки педагога-музиканта розкрито в працях Е. Абдуліна, Л. Арчажнікової, Л. Кондрацької, Б. Бриліна, В. Бутенка, О. Олексюк, Г. Падалки, О. Ростовського, О. Рудницької, О. Шевнюк, О. Щолокової та ін. До аналізу новітніх технологій звертаються науковці-дослідники І. Дмитрик, М. Кларін, А. Нісімчук, О. Пехота, Г. Селевко. Розкриваються окремі способи використання інформаційно-комунікативних технологій у процесі викладання мистецьких дисциплін (О. Чайковська) та у процесі фахової підготовки педагогів-музикантів (Є. Хекало, Я. Топорівська).

Формування педагога-музиканта можливе лише за умови наближення навчання у вищому навчальному закладі до реальної професійної праці педагога. Цьому сприяє квазіпрофесійна діяльність студентів. Проблемам квазіпрофесійної діяльності присвячені дослідження А. Вербицького, Н. Бакшаєва, В. Король, Ж. Фрицко.

У фаховій підготовці майбутніх педагогів-музикантів успішно застосовується метод творчих проектів. Розробкою проектних технологій займались Є. Бондаренко, В. Кіпатрик, А. Нікітіна, З. Таран, М. Фомінова, С. Шацьких.

Важливе місце серед новітніх інформаційних технологій посідають комп'ютерні технології, які мають значні перспективи застосування в освітньому процесі, зокрема на уроках освітньої галузі «Мистецтво». Питання залучення комп'ютерних технологій до професійної підготовки майбутніх педагогів-музикантів активно вивчаються Т. Рейзекінд. Саме комп'ютерні технології, на її думку, розширюють інтеграційні процеси мистецького навчання, оскільки йдеться про поєднання різних видів мистецтв та методів навчання [14, с. 206].

Н. Белоусова, аналізуючи підготовку педагога-музиканта, виокремлює його інформаційну компетентність, яку тлумачить як інтегративну якість особистості, в основі якої лежить засвоєння й кваліфіковане використання різних інформаційних ресурсів і технологій. Особливістю інформаційної компетентності педагога-музиканта, на думку Н. Белоусової, є необхідність працювати із значною кількістю мистецьких творів, зі зразками музичного, образотворчого, театального мистецтва тощо.

Акцентує увагу на використанні комп'ютерних технологій у підготовці майбутнього педагога-музиканта Ю. Олійник, який стверджує, що застосування сучасних комп'ютерних

технологій у професійній мистецькій освіті опирається на ідеї їх інтеграції з традиційними методами опрацювання зорової, слухової та тактильної інформації [3, с. 43].

Науковець підкреслює необхідність формування у майбутніх учителів мистецьких дисциплін ІКТ-компетентності, яка дає змогу їм орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію, оперувати нею відповідно до потреб і вимог сучасного високотехнологічного суспільства та вміло її використовувати у квазіпрофесійній та подальшій професійній діяльності.

Мета статті – проаналізувати дієвість методу створення творчих проектів засобами ІКТ в умовах формування квазіпрофесійного досвіду майбутніх педагогів-музикантів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасне інформаційне суспільство вимагає від системи професійної підготовки фахівців, пристосованих до швидкозмінних реалій навколишньої дійсності, здатних не тільки сприймати, зберігати й відтворювати інформацію, але й продукувати нову, керувати інформаційними потоками й ефективно їх обробляти. На наш погляд, розв'язанням даної проблеми є впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у процес професійної підготовки, зокрема у квазіпрофесійну діяльність майбутнього педагога-музиканта.

Квазіпрофесійна діяльність – навчальна за формою і професійна за своїм наповненням – являє собою моделювання умов педагогічної праці, створення певних моделей ситуацій, у яких майбутній фахівець-музикант на основі здобутих знань і досвіду може практикуватися в успішному виконанні навчально-виховних функцій педагога. Завдяки такому моделюванню відбувається формування квазіпрофесійного досвіду, як необхідної умови становлення фахівців, здатних самостійно діяти в динамічних нестандартних умовах інноваційного освітнього простору [2].

Саме квазіпрофесійна діяльність, на нашу думку, є вагомим компонентом успішного формування і становлення професійно-педагогічної спрямованості майбутніх педагогів-музикантів.

Квазіпрофесійна діяльність відбувається в рамках ситуації, що імітує професійну діяльність. Використання такого виду діяльності виявляється дуже ефективним у фаховій підготовці – залучення студентів-музикантів до умовно створених реальних робочих обставин дозволяє їм реалізувати власні знання в ситуаціях, спеціально змодельованих для різних етапів професійного навчання. Завдяки такому моделюванню відбувається аналіз значного масиву теоретичного матеріалу майбутніми фахівцями, підвищується мотивація студентів-музикантів, надається можливість застосувати отримані знання для розв'язання практичних завдань.

Отже, квазіпрофесійна діяльність має на меті практико-орієнтовне теоретичне навчання, яке здійснюється завдяки моделюванню цілісних фрагментів музично-педагогічної діяльності.

Інноваційні технології, зокрема ІКТ, впливають на стимулювання самостійності в навчанні, вміння критично мислити, сприяють підвищенню відповідальності і самодисципліни студентів; посилюють мотивацію студентів завдяки використанню розвинутої технічної бази, певної свободи у пошуках інформації, цим самим оптимізують процес і забезпечують більш високий рівень квазіпрофесійної діяльності студентів [17, с. 185].

Необхідно підкреслити, що однією з інноваційних педагогічних технологій, яка дієво впливає на формування квазіпрофесійного досвіду майбутніх педагогів-музикантів, є проектна технологія. Особливістю даної технології є розширення меж творчої діяльності майбутніх фахівців та усвідомлення ними можливостей ефективного використання ІКТ в освітньому процесі.

Проектна діяльність передбачає засвоєння високого рівня знань та формування умінь у ході планування та виконання практичних завдань, які поступово варто ускладнювати. Створення проектів забезпечує активну діяльність студентів в процесі навчання, що сприяє глибокому засвоєнню знань, формуванню умінь застосовувати їх в різних практичних

ситуаціях, що в свою чергу дає змогу майбутнім фахівцям максимально реалізувати свої потенційні можливості, розвиватись як творча особистість, здатна до практичної роботи, грамотно працювати з музичним матеріалом.

Варто наголосити, що проект – це поєднання теорії та практики, постановка певного завдання і практичне його виконання завдяки системній організації проблемно-орієнтованого навчального пошуку. Освітні проекти спрямовані на оволодіння різними способами творчої, дослідницької, квазіпрофесійної діяльності, самоосвіти, духовне та професійне становлення особистості через активні дії [8, с. 80].

Робота над проектом, наголошує О. Пехота, – це практика особистісно-орієнтованого навчання на основі вільного вибору з урахуванням пізнавальних інтересів [11].

Як зазначає С. Гончаренко, проектна діяльність – це організація навчання, коли набуваються знання і навички у процесі планування й виконання практичних завдань – проектів [4].

Головним принципом проектної діяльності є опора на інтереси сучасності, досягнення дидактичної мети через детальне розв'язання проблеми, наслідком вирішення якої має бути реальний практичний результат, оформлений належним чином. Для досягнення бажаного результату студенти повинні вміти інтегрувати знання, самостійно мислити, проявляти креативність, творчість до вирішення проблем з перспективою на майбутню самостійну професійну діяльність, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, прогнозувати результати. Причому результат проектної діяльності повинен мати практичну, теоретичну та пізнавальну значимість.

Для досягнення бажаного результату проектна діяльність майбутніх педагогів-музикантів повинна відповідати таким вимогам, як:

- чітка постановка та актуальність проблеми, розв'язання якої вимагає широкої ерудиції, дослідницької діяльності, розгорнутого аналізу та пошуку;
- теоретична, практична та пізнавальна значущість бажаних результатів;
- самостійна творча діяльність студентів;
- структурування проекту із зазначенням очікуваних результатів на кожному етапі роботи;
- використання системи методів науково-педагогічних досліджень [8, с. 81].

Виконання проектів розраховується на певний проміжок часу, протягом якого здійснюється самостійна, індивідуальна, парна чи групова роботи. Проектна методика сприяє формуванню квазіпрофесійного досвіду майбутніх фахівців через дослідницьку, творчу атмосферу на заняттях у ВНЗ, де кожен студент задіяний до активного творчого освітнього процесу.

Відповідно до домінувальної діяльності в проекті науковці виділяють такі види проектів:

1. Дослідницькі – це проекти з чітко визначеними цілями, гіпотезою, продуманою актуальністю та структурою, зазначенням методів дослідження та методів опрацювання результатів. Ці проекти за логікою наближаються до справжніх наукових досліджень. Провідною діяльністю студента є дослідницька, а результатом – наукова робота, тези, стаття, есе чи доповіді на конференції.

2. Творчі проекти – базуються на творчості студентів, не мають чітко визначеної структури, але особливого значення набуває оформлення та представлення результатів проектної діяльності. Результати творчої діяльності можуть бути представлені у формі сценарію постановки п'єси, гри, рукописного журналу, колажу, презентації, відео презентації, відеофільму тощо.

3. Ігрові проекти – це певною мірою імітація професійно-педагогічної діяльності, в ході якої майбутні педагоги-музиканти розв'язують проблемні і психолого-педагогічні ситуації, одержують нове конкретне уявлення про сутність своєї майбутньої діяльності. Реалізуються ігрові проекти у формі навчально-педагогічних, ділових та рольових ігор.

4. Інформаційні проекти полягають у зборі інформації про об'єкти, явища, процеси дослідження з різних джерел інформації, а також у ході проведення соціологічного опитування, інтерв'ю, анкетування та обробки інформації. Результатом інформаційного проекту можуть бути публікації, презентації чи відеофільми.

5. Практико-орієнтовані проекти спрямовані на ознайомлення із специфікою майбутньої професійної діяльності, впливають на формування професійно-педагогічної спрямованості майбутніх фахівців-музикантів, дають змогу переконатися у своїх професійних можливостях і здібностях, удосконалити їх. Прикладами таких проектів може бути навчально-виховні заходи, а саме: тематичні вечори, лекції-концерти, лекторії, студії, музичні фестивалі, конкурси; методичні посібники і рекомендації, відеофільми, мультимедіа, наочні посібники.

6. Телекомунікаційні проекти – це спільна навчально-пізнавальна діяльність студентів з дослідження певної проблематики за допомогою комп'ютерних телекомунікацій: електронної пошти, списків розсилки, електронної дошки оголошень, телеконференцій, WWW - серверів, web - сайтів тощо [15, с. 378].

Усі види проектної технології – це інновації освітнього процесу, які сприяють формуванню квазіпрофесійного досвіду майбутніх фахівців, адже проектна діяльність поєднує теоретичне засвоєння знань та їх практичне застосування для розв'язання професійних ситуацій.

На наш погляд, найбільш ефективним у формуванні квазіпрофесійного досвіду майбутніх педагогів-музикантів є творчі проекти.

Насамперед чітко визначимо, що таке творчий проект, його специфіку та роль у фаховій підготовці студентів-музикантів.

Як наголошує О. Пометун, проект – це задум, план, прообраз певного об'єкта [13, с. 99]. Сама назва «творчий проект» передбачає пріоритет креативної складової у виконанні роботи, вкладання авторської позиції у розробку результатів. Звідси, творчий проект – це проект з нетрадиційним підходом до індивідуального чи групового виконання і презентації результатів творчої діяльності.

Головними особливостями творчих проектів, на нашу думку, варто виділити:

1. Результативність. Створення будь-якого творчого проекту передбачає орієнтацію на певний результат – власне проект – отриманий в ході творчого вирішення проблеми. Результат проектної діяльності може бути використаний у подальшій практичній діяльності.
2. Інтегрованість. Будь-яка проектна діяльність полягає у використанні сукупності фундаментальних знань, здобутих у ході вивчення різних навчальних дисциплін, тобто реалізації інтеграції, міжнаукових та міжпредметних зв'язків.
3. Проблемність. Вагомою умовою здійснення проектної діяльності є наявність актуальної освітньої проблеми, розв'язання якої вимальовує результат проекту.
4. Творчість. Невід'ємною складовою проектної діяльності є пошуково-дослідницька, творча діяльність студента, яка проявляється у самостійному усвідомленні проблеми, її аналізі, творчому виборі способів розв'язання та унікальності результату.

Специфікою реалізації проектних технологій в освітньому процесі ВНЗ є: використання творчих проектів для професійної підготовки студентів всіх курсів і рівнів підготовки з поступовим ускладненням проектної діяльності; залучення студентів до пошуку, дослідження, індивідуально-особистісного навчання, що посилює інтерес майбутніх педагогів-музикантів до освітнього процесу; опанування студентами теоретичними методами науково-педагогічного дослідження, поглиблення знань, розвиток творчих здібностей, формування креативного мислення та підготовка до подальшої науково-дослідної роботи [15, с. 380].

Саме підготовка творчих проектів задовольняє потреби студентів у самовдосконаленні та саморозвитку, сприяє їх самореалізації та досягненню високих творчих результатів.

Таким чином, використання проектної діяльності у ВНЗ повинно відповідати ряду вимог:

- по-перше, творчі проекти повинні нести суспільно-корисну спрямованість;
- по-друге, проекти повинні бути посилені для студентів, але з відповідним рівнем складності;
- по-третє, обов'язковим є наявність проблеми, для розв'язання якої потрібно інтегровані знання та дослідницький пошук.

Узагальнюючи вище сказане, визначимо структуру творчого проекту педагога-музиканта:

1. Пошуково-дослідницький етап передбачає обґрунтування проблеми, постановку мети, завдань та підготовку матеріалів для подальшої роботи над проектом.
2. Технологічний етап – організація пошукової роботи, опрацювання ідей, контроль за власною діяльністю.
3. Оформлення результатів проекту.
4. Презентація результатів роботи, їх оформлення та захист проекту.
5. Рефлексія: самооцінка студентами проробленої роботи, результату проектної діяльності, виявлення допущених помилок, аналіз причин їх виникнення з метою подальшого усунення та удосконалення дослідницької культури [5, с. 95].

Теми проектів, які готують майбутні педагоги-музиканти у сучасних ВНЗ, стосуються актуальних питань. Для прикладу проект «Хотіла б я піснею стати», присвячений творчості Лесі Українки, талант якої вбачається у різних видах мистецтва; мистецький проект «На крилах пісні» спрямований на вивчення творчості вітчизняних виконавців народної, авторської або естрадної пісні; культурно-мистецькі проекти «Музичні антракти», тобто презентація міні-програм з кількох концертних номерів різних стилів і жанрів; медіа-проект «Гаудеамус», в якому студенти висвітлюють мистецькі події за весь період студентського життя; творчі проекти «Як робиться музика», «Музична казка», «Музика і кіно», «Музика як вид мистецтва», «Мистецтво і медіапростір» тощо.

Важливим для створення сучасних творчих проектів є використання ІКТ. Особливо вагомим значення набули «мультимедіа», під якими варто розуміти «розповсюдження одного й того ж змісту в різних медіа-платформах, шляхом комбінування тексту, графічних зображень, аудіо-сигналу, відео та анімації» [12, с. 5].

Мультимедійні навчальні програми відіграють вагомий роль у підготовці майбутнього педагога-музиканта, сприяють формуванню квазіпрофесійного досвіду, інформаційної компетентності, розвивають комп'ютерну грамотність та готують студентів до обраної професії.

На нашу думку, найбільш придатним мультимедійним засобом, який дає можливість представляти результати проектної діяльності, а також акумулювати, редагувати та подавати навчальні матеріали, є програма створення електронних презентацій Microsoft PowerPoint, що входить до складу Microsoft Office. Працюючи з даною програмою, студент поєднує текст, графіку, анімацію, відео, звук, тобто створює інтегроване інформаційне середовище. Це сприяє підвищенню рівня засвоєння знань та пізнавальної активності студентів і відповідно вдосконалення квазіпрофесійного досвіду.

Мультимедійна презентація – це документ, створений за допомогою комп'ютерної програми Microsoft PowerPoint, який містить текстові матеріали, малюнки, анімації, відео фрагменти, слайд-шоу та звукове оформлення [6].

Презентація, створена у PowerPoint, дає змогу інтегрувати різні форми представлення результатів проектної діяльності, зокрема через зображення, яке включає малюнки, фотографії, графіку; звук: звукозаписи голосу, звукові ефекти і музика; відео; анімації та анімаційні імітування. Це забезпечує подачу інформації як цілісної системи яскравих образів.

Для збереження цілісності інформації мультимедійна презентація повинна мати відповідну структуру, а саме:

- титульний слайд, на якому представлена тема проекту, прізвище та ім'я студента;
- вступ: мета проектної діяльності;
- інформаційні слайди: ілюструють хід, зміст і результат проекту;
- завершальний слайд – висновки та узагальнення.

Особливого значення має оформлення першого – заголовного – слайду, на якому необхідно зазначити назву навчального закладу, проблемне питання проектної діяльності, прізвище, ім'я та по батькові виконавця роботи (рис. 1). Не слід перевантажувати слайд зайвими деталями.



Рис. 1. Оформлення першого – заголовного – слайду.

Розкривають зміст та результати проекту слайди основного змісту презентації. Кожен слайд повинен бути простим та зрозумілим. Вагомим елементом кожного слайду є текст, який може мати різні елементи шрифтового оформлення та виділення кольором. Шрифт повинен бути чітким і великим. Доречним буде шрифт Times New Roman чи Arial. Вибір належного розміру шрифту допомагає донести зміст презентації до слухачів. Вагомо дотримуватись єдиного стилю шрифту для всієї презентації.

У верхній частині слайду по центру розміщують заголовок. У центральній частині в робочому полі розміщують елементи основного змісту презентації (рис. 2). До елементів основного змісту, окрім тексту, якого повинно бути мінімум, відносимо малюнки, фотографії, таблиці, схеми, діаграми, анімації, фільми (кліпи), звук тощо [10, с. 44].

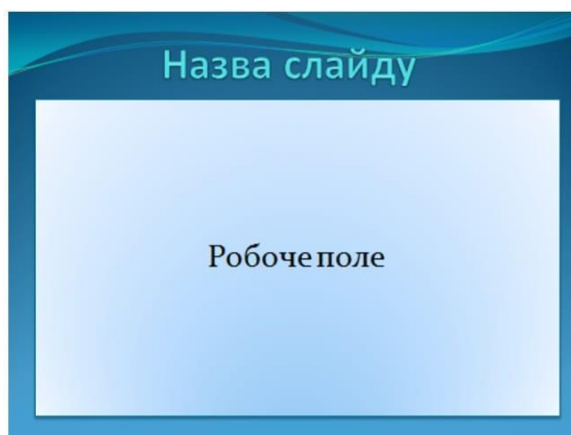


Рис. 2. Слайди основного змісту презентації.

Для зацікавленості слухачів, інтриги та динаміки елементи, що формують зміст слайда, повинні появлятися поступово у міру розкриття інформації. Ефективність сприймання досягається у випадку, коли ключові пункти відображають по одному на окремих слайдах.

Обов'язковим є підведення підсумків та висновки проектної діяльності.

Така структура презентації дає змогу вичерпно розкрити інформацію у процесі представлення результатів проектної діяльності. Створення мультимедійної презентації – це клопітка праця, яка потребує кваліфікації, творчого підходу, досвіду і відбувається за таких етапів:

1. Планування – визначення призначення презентації.
2. Проектування – визначення змісту кожного слайду, розробка їх дизайну.
3. Етап інформаційного наповнення полягає у відборі тексту, ілюстрацій, аудіо- чи відеоматеріалів.
4. Етап створення – наповнення слайдів інформаційними матеріалами, створення їх дизайну.
5. Налаштування анімаційних ефектів та кнопок керування.
6. Тестування – перевірка готовності презентації.
7. Етап використання – безпосереднє представлення проектів.
8. Удосконалення – внесення змін до змістової складової презентації [16, с. 24].

Важливим моментом у роботі з презентаціями є підготовка слайдів. У створенні слайдів можна умовно виділити такі компоненти: створення слайду, набір тексту, вставка об'єктів, звуку, відео, вибір фону слайду, застосування анімації до вставлених об'єктів.

Дизайн кожного слайду повинен бути простим, проте ефектним з дотриманням єдиного стилю оформлення. Завжди присутній на слайді фон може мати звичайне колірне заповнення або малюнок. При підборі фону презентації необхідно використовувати теплі і життєстверджуючі кольори.

Для поглибленого розуміння змісту презентації призначені анімації. Ефективність анімації забезпечується від дотримання правил використання.

В. Нелюбов наводить такі правила використання анімації:

1. Об'єкт повинен з'являтися на слайді в той момент, коли про нього йде мова.
2. Об'єкт, на якому акцентується увага, повинен виділятися.
3. Для одного і того самого об'єкта можна послідовно застосувати кілька анімаційних ефектів.
4. Анімація може бути привласнена одному чи кільком об'єктам.
5. Дотримання певної послідовності застосування анімаційних ефектів [10, с. 76].

Невід'ємною частиною презентації під час представлення творчих проектів є звуковий супровід презентації, який можна додати до окремого слайду чи презентації в цілому. Живі якісні звуки презентації допомагають створити звукові файли .m4a. Звуковий супровід презентації найпростіше можна створити з використанням стандартних можливостей Windows чи використовуючи звукові файли з мережі Інтернет. Аудіовізуальна інформація, представлена в презентації, вважається найбільш ефективною для людського сприймання. Тому, при представленні творчих проектів майбутні педагоги-музиканти використовують звуковий коментар чи музичний супровід до презентаційного матеріалу, мелодію до музичних вправ, при вивченні нотного стану, руху мелодії, висоти звуку, тривалості тощо.

Надзвичайно інформативною складовою презентації проектної роботи є відео. Воно має бути коротким та якісним. Під час представлення творчого проекту студенти демонструють відеозаписи фрагментів музичних занять, різних видів музичної діяльності, сценічних інтерпретацій, постановок п'єс, музичних вікторин, свят, дитячих концертів тощо. Доречно користуватись стандартними форматами відео, які гарантують якісне його відтворення. PowerPoint дає змогу використовувати власні відео сюжети та відео з Інтернету, що значно полегшує пошук потрібних фрагментів.

Для досконалої презентації проектної роботи потрібно здійснити репетицію презентації та випробувати необхідні технічні засоби, досягти автоматизму у роботі. Саме репетиція допоможе визначити наскільки повно, чітко і зрозуміло розкрито результат проектної діяльності, набутти впевненості в успішному проведенні презентації.

Доречно акцентувати увагу і на власне проведенні презентації. Вагомим значення має зовнішній вигляд студента, який повинен відповідати серйозності презентації. Розповідь

повинна бути природною, чіткою та емоційною. І звичайно, обов'язковим повинен бути щирий контакт з аудиторією.

Таким чином, слід відзначити надзвичайно високу ефективність електронних презентацій під час представлення творчих проєктів. Успішність їх використання забезпечують такі принципи розробки презентації:

- принцип оптимального обсягу означає, що інформацію потрібно подавати невеликими логічно завершеними блоками-слайдами;
- принцип доступності передбачає забезпечення розуміння аудиторією змісту презентації;
- принцип науковості, тобто слід подавати достовірну, чітку інформацію, яка відображає вузлові моменти та логічність викладу інформації;
- принцип врахування особливостей сприйняття інформації з екрану – текст на слайді практично не сприймається, тому його потрібно замінити фотографіями, рисунками, схемами, анімаціями, відео фрагментами зі звуковим супроводом доповідача;
- принцип розмаїття форм передбачає використання різних способів подачі інформації на слайді, тобто малюнки, фотографії, схеми, таблиці, анімації, для покращення процесу сприймання;
- зацікавленість – принцип передбачає включення у презентацію цікавих сюжетів, які створюють позитивний емоційний настрій, але зберігають науковість інформації;
- принцип естетичного оформлення – тобто дотримання єдиного стилю в оформленні слайдів, використання відповідної кольорової гами та звукового супроводу;
- динамічність, тобто оптимальний підбір темпу зміни слайдів та анімаційних ефектів [7, с. 28].

Тож очевидно, що використання мультимедійних презентацій і творчої проєктної діяльності в цілому сприяє підвищенню активності учасників та ефективності освітнього процесу, реалізує потенціал самостійної пошуково-дослідницької діяльності та творчості майбутніх педагогів-музикантів. Це в свою чергу сприяє формуванню квазіпрофесійного досвіду майбутніх фахівців.

Висновки і пропозиції. Отже, метод проєктів є однією з інноваційних педагогічних технологій, яка забезпечує набуття майбутніми педагогами-музикантами знань, інноваційних умінь, навичок, які є основою квазіпрофесійного досвіду і трансформуються у професійні компетентності.

Проєктна творча діяльність вимагає від студентів нових інтегрованих знань, вмінь діяти і приймати рішення самостійно, шукати, кооперувати і застосовувати нову інформацію з різних джерел, використовувати сучасні технології. Це дає змогу майбутнім фахівцям швидше адаптуватися до умов сучасної школи, успішно розв'язувати завдання навчально-виховного процесу, визначати індивідуальні особливості розвитку дитини та оптимальні умови впливу на неї, глибоко аналізувати результати власної діяльності.

Удосконалює та оптимізує процес формування квазіпрофесійного досвіду та цілісний процес підготовки висококваліфікованих педагогів-музикантів впровадження інформаційно-комунікаційних засобів навчання, методичне та змістове наповнення інформаційного середовища. Це сприяє формуванню педагога з інноваційним типом мислення, культурою і поведінкою, прагненням до творчості та саморозвитку; стимулює до самоосвіти та самовдосконалення.

Узагальнюючи вищесказане, можна зробити висновок, що створення творчих проєктів з використання ІКТ закладають основи формування квазіпрофесійного досвіду, педагогічної майстерності та технологічної грамотності майбутніх фахівців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бадер, В. & Хижняк, І. (2014). Інформаційно-комунікативні технології у фаховій підготовці вчителів початкової школи: теорія і практика. *Рідна школа*, 3, 35–40.
2. Вербицкий, А.А. & Бакшаева, Н.А. (1997). Проблема трансформации мотивов в контекстном обучении. Відновлено з <http://www.library.by/portalus/modules/psychology/>.
3. Гаврілова, Л. (2016). Структурно-функціональний зміст інформаційно-комунікаційної компетентності у складі професійної компетентності майбутніх учителів музики. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти: збірник наукових праць ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»*, 3, 38–51.
4. Гончаренко, С. (1997). *Український педагогічний словник*. Київ: Либідь.
5. Ізбаш, С.С. (2010). Реалізація творчих проєктів у навчальному процесі сучасної школи. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка*, 5, 92–97.
6. Пушкар, О.І. (Ред.) (2002). *Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: підручник для студентів вищих навчальних закладів*. Київ: Видавничий центр «Академія».
7. Ляшенко, Б.М. & Чорней, Н.Б. (2005). Електронні презентації MicrosoftPowerPoint у навчальному процесі. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*, 25, 27–30.
8. Карбованець, О., Куруц, Н., Голуб, Н. & Майорош, А. (2008). Метод проєктів – сучасна педагогічна технологія навчання освітніх закладів різних рівнів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер. Педагогіка. Соціальна робота*, 15, 80–83.
9. Морозов, В. (2013). Упровадження новітніх інформаційних технологій у педагогічний дискурс. *Вища освіта України*, 2, 54–58.
10. Нелюбов В.О. & Куруца, О.С. (2018). *Основи інформатики. MicrosoftPowerPoint 2016: навчальний посібник*. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ».
11. Пехота, О.М. (Ред.), Кіктенко, А.З. & Любарська, О.М. (2003). *Освітні технології: Навч.-метод. посібник*. Київ: Вид-во А.С.К.
12. Петков, С. (2011). *Крос-медійна комунікація*. Научен електронен архив на НБУ. Софія: New Bulgarian University. Відновлено з <http://eprints.nbu.bg/920/>.
13. Пометун, О.І. & Пироженко, Л.В. (2006). *Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання*. Київ: А.С.К.
14. Рейзенкінд, Т. (2006). *Дидактичні основи професійної підготовки вчителя музики в педуніверситеті*. Кривий Ріг: Видавничий дім.
15. Шацька, З.Я. (2015). *Впровадження проєктних технологій в діяльність ВНЗ: переваги та недоліки*. Вісник Київського національного університету технологій та дизайну: матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. «Ефективність організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку вищої освіти України», 2 жовтня 2015 р. *Спец. вип.: Серія «Економічні науки»*, 374–383.
16. Шевченко, І.А. (2012). Використання мультимедійних презентацій як сучасного засобу навчання в системі післядипломної освіти. *Комп'ютер у школі та сім'ї*, 1, 23–26.
17. Шевченко, Л.С. (2017). Підготовка майбутніх учителів до інноваційної педагогічної діяльності: контекстний підхід. *Інформаційні технології в освіті*, 30, 180–190.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Bader, V. & Hyzhnyak, I. (2014). Information and Communication Technologies in Primary School Teacher's Training: Theory and Practice. *Ridna shkola*, 3, 35–40.
2. Verbitskiy, A.A. & Bakshaeva, N.A. (1997). The problem of transformation of motives in contextual learning. Retrieved from <http://www.library.by/portalus/modules/psychology/>.
3. Havrilova, L. (2016). Structural and functional content of information and communication competence as the part of the professional competence of future music teachers. *The teacher's professionalism aspects: a collection of scientific works of the State Pedagogical University «Donbas State Pedagogical University»*, 3, 38–51.
4. Honcharenko, S. (1997). *Ukrainian Pedagogical Vocabulary*. Kyiv: Lybid.
5. Izbash, S.S. (2010). Realization of creative projects in the educational process of modern school. *Scientific herald of Melitopol State Pedagogical University. Series: Pedagogy*, 5, 92–97.

6. Pushkar, O.I. (Ed.) (2002). Computer Science. Computer Engineering. Computer Technology: Textbook for Students at Higher Educational Institutions. Kyiv: Publishing Center «Academia».
7. Lyashenko, B.M. & Chorney, N.B. (2005). MicrosoftPowerPoint electronic presentations in the learning process. *Herald of Ivan Franko Zhytomyr State University*, 25 27–30.
8. Karbovanets, O., Kuruts, N., Holub, N. & Mayorsh, A. (2008). The method of projects – the modern pedagogical technology of teaching in different educational institutions of different levels. *Scientific Herald of Uzhhorod State University. Series: Pedagogical. Social work*, 15, 80–83.
9. Morozov, V. (2013). Implementation of the latest information technologies in pedagogical discourse. *Higher Education of Ukraine*, 2, 54–58.
10. Nelubov, V.O. & Kuruca, O.S. (2018). *Fundamentals of Informatics. MicrosoftPowerPoint 2016: tutorial*. Uzhhorod: DHEI «UzhNU».
11. Pechota, O.M. (Ed.), Kiktenko, A.Z. & Lubarska, O.M. (2003). *Educational Technologies: Tutorial manual*. Kyiv: Ed. A.S.K..
12. Petkov, S. (2011). *Cross-media communication*. Scientific electronic archive on the NBU. Sofia: New Bulgarian University. Retrieved from <http://eprints.nbu.bg/920/>.
13. Pometun, O.I. & Pyrozhenko, L.V.(2006). *Modern lesson. Interactive technologies of learning. Scientific and methodical manual*. Kyiv: A.S.K.
14. Reizenkind, T. (2006). Didactic basis of professional training of music teacher at pedagogical university. Kryviy Rig: Publishing house.
15. Shatska, Z.Y. (2015). *Implementation of project technologies in the activities of universities: the advantages and disadvantages*. Herald of the Kiev National University of Technology and Design: materials of V International science and practical conference «Efficiency of organizational and economic mechanism of innovative development of higher education of Ukraine», 2 October 2015. *Special issue: Series «Economic sciences»*, 374–383.
16. Shevchenko, I.A. (2012). The use of multimedia presentations as a modern learning tool in the post-graduate education system. *Computer in school and family*, 1, 23–26.
17. Shevchenko, L.S. (2017). Preparation of future teachers for innovative pedagogical activity: Contextual approach. *Information technology in education*, 30, 180–190.

Стаття надійшла до редакції 10.08.2018.

The article was received 10 August 2018.

Inna Synevych

Mukachevo State University, Mukachevo, Ukraine

CREATION OF CREATIVE PROJECTS BY THE MEANS OF ICT AS THE CONDITION OF EFFECTIVE FORMATION OF QUASI PROFESSIONAL EXPERIENCE OF THE FUTURE MUSIC PEDAGOGUE

The article is considering a quasi-professional activity and its impact on the formation of future specialist musicians' professional and pedagogical orientation; is describing students' practical-oriented theoretical training in the process of quasi-professional experience formation. The role of innovation technology, i.e. designing in formation of quasi-professional experience is defined. Essence, features, and requirements for the project activity are solved. Different student musicians' kinds of projects, structure and stages of creative projects' preparation are analyzed. Considerable attention is paid to the analysis of the use of ICT, in particular multimedia in work on creative projects that favors formation of quasi-professional experience, information competence, develops students' computer literacy. Microsoft PowerPoint that is a part of Microsoft Office is the most suitable multimedia tool that gives opportunities to present the results of the future specialist musician's project activity. The article deals with the information of an effective work with the program, the structure of presentation which ensures the preservation of the information's integrity, stages and principles of development, rules of using are defined. It is theoretically proved that the use of multimedia presentations and creative project activity promotes the increasing of students activity and the effectiveness of the educational process, realizes the potential of independent research and research activity and the future teachers'-musician creativity, promotes formation of quasi-professional experience of future specialists.

Keywords: information and communication technologies, quasi-professional experience, method of creative projects, Microsoft PowerPoint electronic presentation, teacher-musician.

Синеви́ч И.С.

Мукачевский государственный университет, Мукачево, Украина

СОЗДАНИЕ ТВОРЧЕСКИХ ПРОЕКТОВ СРЕДСТВАМИ ИКТ КАК УСЛОВИЕ ЭФФЕКТИВНОГО ФОРМИРОВАНИЯ КВАЗИПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОПЫТА БУДУЩЕГО ПЕДАГОГА-МУЗЫКАНТА

В статье рассматривается квазипрофессиональная деятельность и ее влияние на формирование профессионально-педагогической направленности будущих специалистов-музыкантов; описано практико-ориентированное теоретическое обучение студентов в процессе формирования квазипрофессионального опыта. Определена роль инновационных технологий, а именно проектирования, в формировании квазипрофессионального опыта. Раскрыта суть, особенности и требования к проектной деятельности. Проанализированы различные виды проектов студентов-музыкантов, структуру и этапы подготовки творческих проектов. Значительное внимание отводится анализу использования ИКТ, в частности «мультимедиа», в работе над творческими проектами, способствует формированию квазипрофессионального опыта, информационной компетентности, развивает компьютерную грамотность студентов. Наиболее подходящим мультимедийным средством, который позволяет представлять результаты проектной деятельности будущего специалиста-музыканта, а также аккумулировать, редактировать и подавать учебные материалы, является программа создания электронных презентаций Microsoft PowerPoint, входящая в состав Microsoft Office. В статье изложены сведения по эффективной работе с программой, определена структура презентации, обеспечивает сохранение целостности информации, этапы и принципы разработки, правила использования. Теоретически доказано, что использование мультимедийных презентаций и творческой проектной деятельности способствует повышению активности студентов и эффективности образовательного процесса, реализует потенциал самостоятельной поисково-исследовательской деятельности и творчества будущих педагогов-музыкантов, способствует формированию квазипрофессионального опыта будущих специалистов.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии, квазипрофессиональный опыт, метод творческих проектов, электронная презентация Microsoft PowerPoint, педагог-музыкант.